

Nepopulární vklad do budoucnosti

V posledních letech (po roce 2010?) začaly se u nás objevovat větší fotovoltaické solární elektrárny; řady panelů, zabírající cca 1 hektar plochy. Dělo se to v tichosti, v médiích se o tom objevilo jen několik zpráv. Pravý boom nastal v roce 2011 a vzhledem k uzákoněným výkupním cenám za „zelenou energii“ vedl ke zdražení elektrické energie.

Dnes je solární energetika v médiích denně na pranýři. Vláda se vzdala podpory „zelených energií“ a vsadila na energii jadernou. Zřizování fotovoltaických zdrojů mimo střechy domů se již finančně nepodporuje. Kolem „boomu“ solárních elektráren se však šíří dohady - kdo to zavínil, kdo za tím stojí apod. Ostrou kritiku je slyšet zejména od představitelů levicových stran. Představitelé KSČM v tom vidí dokonce kriminální čin a hledají viníka. Ti, kteří koncepci solární energetiky připravili a schválili, přitom mlčí.

Pozadí celé věci pomohl osvětlit až včerejší Hyde Park na ČT 24, který moderoval Daniel Takáč a jehož hostem byl sympatický odborník Blahoslav Němeček, bývalý místopředseda ERÚ, konzultant v energetice. Fotovoltaika nebyla podle něho mezi obnovitelnými zdroji energie nijak preferována. O nutnosti využívat energii slunce panoval společenský konsensus. Podmínky byly nastaveny tak, aby se podnikatelům vyplatilo do elektrárny investovat; počítalo se s tehdejšími cenami solárních panelů, jistou mírou inflace a dobou návratnosti 15 let. Podnikateli měl připadnout 7% zisk.

Během krátké doby se výroba fotovoltaických panelů rozběhla, projevila konkurence mezi výrobci a cena panelů poklesla. V roce 2011 nastal nenadálý boom, na který nestačily úřady a zákonodárci rychle reagovat. Nikdo patrně neočekával, že toto odvětví (považované za jakousi „hračku“) může hrát tak významnou roli.

Slunce zásobuje naši Zemi množstvím energie, který udržuje v chodu veškerý život, a jehož nepatrný zlomek by stačil pokrýt naše potřeby. Přeměna světla na elektřinu je technicky již dobře zvládnuta a kromě malých zdrojů (na střechách) vznikají i velké projekty. Je možné si představit např. velkou solární elektrárnu na Saharě, která by zásobovala Evropu. Jiný projekt (který může být realizován postupně) předpokládá globální propojení malých střešních elektráren supravodivými kabely. To však vyžaduje mezinárodní spolupráci, která je v našem neklidném světě zatím nereálná.

Evropská Unie, tlačena hlavně Německem, se snaží dbát na to, abychom příštím generacím nepředali „spálenou zemi“, a podporuje rozvoj ekologicky šetrných technologií. Zdá se, že naši současní politici o budoucnosti nepřemýšlejí; snad věří s Václavem Klausem, že vše zařídí „neviditelná ruka trhu“. První český prezident Václav Havel jistou vizi budoucnosti (i když leckdy diskutabilní) prosazoval. Snad to bude dělat i náš příští prezident.

Davle-Sloup, 8.2.2013

Jan Matys

www.technologie-kvalita.cz/honza